

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Instrumentos de recollida de datos. Validación de instrumentos	Código	750487019	
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación, Ordenación e Avaliación de Servizos Sociosanitarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Matemáticas			
Coordinación	Cao Abad, Ricardo	Correo electrónico	ricardo.cao@udc.es	
Profesorado	Cao Abad, Ricardo	Correo electrónico	ricardo.cao@udc.es	
Web	dm.udc.es/profesores/ricardo			
Descrición xeral	<p>Estatística aplicada ás ciencias da saúde</p> <p>Obxectivos da materia: Coñecer as técnicas estatísticas básicas para a análise de datos procedentes das ciencias da saúde, identificar o ámbito de aplicación de cada unha, comprender as hipóteses estruturais requeridas polos distintos modelos e diagnosticar o posible incumplimento das mesmas.</p>			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Demostrar a capacidade de concebir e deseñar con rigor un proceso de investigación no ámbito sociosanitario.
A2	Ser capaz de escoller e aplicar a metodoloxía de investigación máis adecuada, cualitativa ou cuantitativa, en función da pregunta de investigación plantexada.
A3	Ser capaz de utilizar e aplicar as distintas etapas do proceso de investigación en todas as súas fases, dende a elaboración dun proxecto, ata a publicación e aplicación da práctica dos seus resultados.
A5	Ser capaz de identificar mediante a búsqueda en bases de datos bibliográficas as investigacións que se están a realizar no eido sociosanitario e recoñecer as potenciais liñas de investigación futura, propoñendo deseños de investigación en este campo específico.
A6	Demostrar capacidade para interpretar e utilizar literatura científica, e informes sobre resultados de investigación.
A7	Ser capaz de realizar comunicacións científicas orais e escritas de forma efectiva, para difundir tanto os proxectos de investigación como os seus resultados.
A8	Ser capaz de demostrar coñecementos e habilidades na construción e validación de instrumentos de medición bio-fisiolóxica e psico-social.
A9	Mostrar capacidade reflexiva e crítica no uso efectivo e apropiado da información tecnolóxica dispoñible.
A11	Desenvolver espírito crítico para analizar e comparar os diversos modelos organizativos.
A12	Ser capaz de identificar aspectos de influencia significativa na análise externa e interna de unha organización sociosanitaria.
A14	Ser capaz para analizar e desplegar as liñas estratéxicas de un servizo sociosanitario.
A15	Ser capaz de deseñar e xestionar a posta en marcha de intervencións innovadoras no ámbito da ordenación e da avaliación dos servizos sociosanitarios.
A16	Aplicar coñecementos, habilidades e técnicas de ordenación e avaliación de servizos socioasaniarios na dirección de equipas que traballan con poboación sá ou enferma e cos seus grupos de referencia.
A17	Adquirir os coñecementos necesarios para participar na toma de decisións e na ordenación e avaliación das institucións sociosanitarias como responsables de servizos ou unidades.
A18	Alcanzar os coñecementos e aptitudes necesarias para levar a cabo a elaboración e presentación de memorias de investigación para optar á financiación de proxectos de I+D+i.
A19	Adquirir os coñecementos necesarios para participar nos procesos de ordenación e avaliación dos servizos sociosanitarios.
A22	Coñecer os últimos avances en investigación e xestión no eido sociosanitario.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.

B5	Traballar de forma colaborativa en unha equipa interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadano e como profesional.
B7	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para aplicar os coñecementos na práctica.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B13	Toma de decisións.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B17	Fomento de unha 2ª lingua de interese para a profesión.
B19	Coñecementos de informática relativos ó ambiente de estudo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Identificar los distintos tipos de datos habituales en el contexto sociosanitario y sus principales características.	AM1	BM1	CM3
	AM2	BM2	CM6
	AM5	BM3	CM7
	AM6	BM5	CM8
	AM7	BM7	
	AM8	BM8	
	AM12	BM9	
	AM16	BM10	
	AM17	BM11	
	AM19	BM12	
		BM15	
		BM19	

Diseñar instrumentos de recogida de datos en el contexto sociosanitario.	AM1 AM3 AM5 AM6 AM7 AM8 AM9 AM17 AM18 AM19 AM22	BM1 BM2 BM3 BM4 BM7 BM8 BM9 BM10 BM11 BM12 BM15 BM17 BM19	CM1 CM2 CM3 CM4 CM6 CM8
Validar instrumentos de recogida de datos en el contexto sociosanitario.	AM1 AM3 AM5 AM6 AM7 AM8 AM9 AM17 AM18 AM19 AM22	BM1 BM2 BM3 BM4 BM7 BM8 BM9 BM10 BM11 BM12 BM15 BM17 BM19	CM1 CM2 CM3 CM4 CM6 CM8
Identificar el tipo de análisis estadístico que ha de ser utilizado para una investigación concreta a realizar en el contexto sociosanitario.	AM1 AM2 AM3 AM5 AM6 AM7 AM8 AM9 AM11 AM16 AM18 AM19	BM1 BM4 BM8 BM9 BM10 BM11 BM12	CM6 CM7 CM8
Utilizar correctamente el software estadístico disponible para el análisis de datos.	AM2 AM3 AM5 AM6 AM7 AM8 AM9 AM11 AM14 AM16 AM17 AM19	BM1 BM2 BM3 BM4 BM7 BM9 BM10 BM11 BM12 BM13 BM15 BM19	CM3 CM4 CM6 CM7 CM8

Saber interpretar correctamente los resultados de un análisis estadístico.	AM1	BM1	CM1
	AM2	BM2	CM2
	AM3	BM3	CM3
	AM5	BM4	CM4
	AM6	BM6	CM6
	AM7	BM7	CM7
	AM8	BM8	CM8
	AM9	BM9	
	AM14	BM10	
	AM15	BM11	
	AM16	BM12	
	AM17	BM13	
	AM18	BM15	
	AM19		
	AM22		
Diseñar procedimientos de recogida de información en el contexto sociosanitario.	AM1	BM1	CM1
	AM3	BM2	CM2
	AM5	BM3	CM3
	AM6	BM4	CM4
	AM7	BM7	CM6
	AM8	BM8	CM8
	AM9	BM9	
	AM17	BM10	
	AM18	BM11	
	AM19	BM12	
	AM22	BM15	
		BM17	
		BM19	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Planificación y diseño de encuestas.	1.1. Motivación de la investigación. 1.2. Planificación de la encuesta. 1.3. Buenas prácticas. 1.4. Aspectos éticos. 1.5. Elementos de una encuesta. 1.6. Tipos de encuestas.
2. Desarrollo de instrumentos.	2.1. Tipos de escalas y de items. 2.2. Selección de la escala. 2.3. Construcción del cuestionario. 2.4. Características del cuestionario (longitud, formato, secciones y flujo de cuestiones). 2.5. Instrucciones para la cumplimentación. 2.6. Validación del cuestionario. 2.7. Creación de escalas.
3. Métodos de recogida de datos.	3.1. Tipos de entrevistas. 3.2. Técnicas disponibles para reducir el sesgo de cumplimentación. 3.3. Cuestionarios por correo. 3.4. Entrevistas telefónicas. 3.5. Encuestas a través de internet.

4. Preprocesado de los datos.	<p>4.1. Creación de ficheros de datos.</p> <p>4.2. Codificación de valores.</p> <p>4.3. Detección de datos atípicos y de no respuesta.</p> <p>4.4. Depuración de errores.</p> <p>4.5. Imputación de datos faltantes.</p>
5. Análisis de datos.	<p>5.1. Introducción a las técnicas estadísticas disponibles.</p> <p>5.2. Análisis exploratorio de datos.</p> <p>5.3. Resúmenes de estadística descriptiva y tablas de contingencia.</p> <p>5.4. Representaciones gráficas univariantes y bivariantes.</p> <p>5.5. Análisis de regresión.</p> <p>5.6. Análisis de componentes principales.</p> <p>5.7. Análisis de correspondencias.</p> <p>5.8. Análisis discriminante.</p>
6. Introducción al muestreo.	<p>6.1. Conceptos de población y muestra.</p> <p>6.2. Parámetros y estimadores.</p> <p>6.3. Algunos procedimientos de muestreo.</p> <p>6.4. Tipos de muestreo y características.</p>

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	12	18	30
Prácticas de laboratorio	12	12	24
Estudo de casos	2	5	7
Proba de resposta múltiple	1	5	6
Presentación oral	3	3	6
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas.
Prácticas de laboratorio	Prácticas en ordenador con software estatístico.
Estudo de casos	Supostos prácticos. Deseños de enquisas. Análises de datos.
Proba de resposta múltiple	Proba dos conceptos teóricos impartidos.
Presentación oral	Seminarios impartidos polos alumnos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Asistencia e participación nas clases teóricas.
Prácticas de laboratorio	Exame escrito de múltiple opción. Participación en prácticas e seminarios.
Proba de resposta múltiple	Suposto práctico a realizar polo alumno.
Estudo de casos	

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Presentación oral	Presentación do suposto práctico realizado polo alumno.	30
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas de análise de datos.	20
Proba de resposta múltiple	Proba breve na que se avalían os conceptos teóricos da materia.	30
Estudo de casos	Traballo personal de deseño e validación de enquisas e análise de datos.	20
Outros		

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Díaz de Rada, V. (2009). Análisis de datos de encuesta: Desarrollo de una investigación completa utilizando SPSS. Barcelona, UOC. - Silva C. (1999). Cultura estadística e investigación científica en el campo de la salud: una mirada crítica. . Díaz de Santos. - M.ª Concepción Martín Arribas (2004). Diseño y validación de cuestionarios.. Matronas Profesión; Vol. 5, nº 17 - Ricardo Cao, Mario Francisco, Salvador Naya, Manuel Presedo, Margarita Vázquez, José A. Vilar e Juan (2001). Introducción a la Estadística y sus Aplicaciones. Ediciones Pirámide - Badía X, Salamero M, Alonso J. (2002). La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español. . Fundación Lilly. - Azorín y Sánchez-Crespo (1986). Métodos y aplicaciones del muestreo.. Madrid, Alianza Universidad Textos. - Juan M. Vilar Fernández (2006). Modelos Estadísticos Aplicados. Publicacións da UDC
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos de investigación secundaria en Ciencias Sociosanitarias/750487003

Diseño de un proxecto de investigación/750487005

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Fundamentos de investigación cuantitativa en Ciencias Sociosanitarias/750487001

Fundamentos de investigación cualitativa en Ciencias Sociosanitarias/750487002

Programas informáticos de apoio á investigación cuantitativa/750487017

Programas informáticos de apoio á investigación cualitativa/750487018

Observacións

É recomendable ter cursada unha materia de Estadística Básica na titulación de grao ou licenciado de procedencia do alumno.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías